

# Arbeidstijdenwet

Voor wie gelden welke arbeids- en rusttijden?

**Als ondernemer in bijvoorbeeld de horeca en detailhandel heb je te maken met de vastgelegde wettelijke normen voor verschillende groepen werknemers. Voor beginnende zelfstandige ondernemers is het raadzaam hier een en ander over te weten, wanneer je je eerste personeel in dienst gaat nemen.**

Zo zal je te maken kunnen krijgen met personen onder de 16 jaar (kinderen) en personen van 16 en 17 jaar (jeugdige werknemers). Daarnaast geldt voor alle ondernemers die personeel in dienst nemen, dat ze te maken kunnen krijgen met bijvoorbeeld zwangerschap.

## **Wat staat er in de Arbeidstijdenwet?**

In de Arbeidstijdenwet staan slechts vier regels over de maximumarbeidstijd. Zo schrijft de nieuwe wet een maximumarbeidstijd voor van 12 uur per dienst en 60 uur per week. In een periode van 4 weken mag een werknemer gemiddeld maximaal 55 uur per week werken en per 16 weken gemiddeld 48 uur.

Hieronder volgen de verschillende normen voor de verschillende groepen werknemers onder de 18 jaar.

### ***Personen jonger dan 16 jaar:***

- Tewerkstelling van kinderen onder de 12 jaar is verboden.
- Kinderen vanaf 12 jaar mogen arbeid verrichten in het kader van een alternatieve sanctie, mits dit niet gebeurt onder schooltijd.
- Kinderen vanaf 13 jaar mogen niet-industriële arbeid verrichten, mits dit niet onder schooltijd gebeurt en dit niet meer dan 2 uur per dag bedraagt. Denk hierbij aan vakkenvullen in de supermarkt, fruit plukken of licht werk in een restaurant en dergelijke. Dit is alleen toegestaan als de jeugdige werknemer niet naar school hoeft of vakantie heeft. In totaal mag hij niet meer werken dan 12 uur en in een vakantieweek niet meer dan 35 uur per week.
- Een kind van 15 jaar mag ook ochtendkranten bezorgen, voor zover deze arbeid niet wordt verricht tijdens de schooltijd.

### ***Personen van 16 en 17 jaar:***

- Deze groep personen mag op een schooldag maximaal 9 uur werken en per week 45 uur.
- Hierbij is van belang dat is voldaan aan de leerplicht. Dat betekent dat wanneer je een 16-jarige in dienst hebt, je hem 3 schooldagen en als je een 17-jarige in dienst hebt, je hem 5 schooldagen mag laten werken. Wat nog niet mag, is nachtdiensten draaien of achter de bar werken. Daarvoor moet de persoon 18 jaar zijn.

## **Nachtdiensten**

- Een nachtdienst mag niet langer dan 10 uur duren. Voor werknemers die regelmatig nachtdiensten draaien, mag de werkweek over een periode van 16 weken gemiddeld niet meer dan 40 uur bedragen. Na 1 of meer nachtdiensten geldt altijd een langere rusttijd.
- Het aantal nachtdiensten dat een werknemer mag draaien, is maximaal 36 nachtdiensten per 16 weken. Dit zijn 117 nachtdiensten per jaar. Alleen wanneer

er een collectieve regeling is getroffen, bijvoorbeeld een cao, mag dit aantal worden verhoogd tot 140 nachtdiensten per jaar.

## **Rust na werktijd**

- Na een werkdag mag een werknemer 11 aaneengesloten uren niet werken. Wel mag deze rustperiode eens in de 7 dagen ingekort worden tot 8 uur als de aard van het werk of de bedrijfsomstandigheden dit nodig maken.
- Na een werkweek mag een werknemer 36 aaneengesloten uren niet werken. Als een werkweek bijvoorbeeld op zaterdag om 16.00 uur eindigt, dan mag vanaf maandag om 04.00 uur weer aan het werk worden gegaan.
- Wel mag het rooster zo ingedeeld zijn dat een werknemer in een periode van 14 dagen minimaal 72 uren aaneengesloten niet werkt. Deze periode mag gesplitst worden in twee onafgebroken perioden van minimaal 32 uur.

## **Voor wie geldt de Arbeidstijdenwet?**

In principe geldt de Arbeidstijdenwet voor iedereen die voor een werkgever werkt, dus voor alle werknemers, inclusief stagiaires, uitzendkrachten en gedetacheerden. In een aantal gevallen geldt de Arbeidstijdenwet ook voor zelfstandigen. Het gaat dan om situaties waarin ook de veiligheid van derden in het geding is, zoals in de vervoerssectoren.

## **Pauzes**

Iedere werknemer die meer dan 5,5 uur per dag werkt, heeft recht op minimaal 30 minuten pauze. Deze werkonderbreking mag worden opgesplitst in twee keer een kwartier. Werknemers die langer dan 10 uur per dag werkzaam zijn, hebben recht op minimaal 45 minuten pauze. Ook deze onderbreking mag worden opgesplitst in meerdere pauzes van minimaal een kwartier.

## **Vakantie**

Vakantiedagen worden opgebouwd. Je bent verplicht de werknemer door te betalen in zijn opgebouwde vakantie. Daarnaast heeft de werknemer ook recht op vakantiebijslag. Dat komt neer op 8% van zijn of haar loon (art. 15 WMM). De hoogte van de vakantieomvang komt neer op ten minste 4 maal de overeengekomen arbeidsduur per week. Bij een werkweek van bijvoorbeeld 36 uur betekent dit dus  $36 \times 4 = 144$  uur vakantie per jaar.